De raad luistert 14-10-2024

Wmo

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat is de Wmo 2015?

Het Nederlandse zorgstelsel (landelijke cijfers)

Zvw	Jeugdwet	Wlz	Wmo
"Mensen behandelen"	"Zorg, hulp en ondersteuning voor kinderen tot 18 jaar"	"Mensen zonder perspectief op genezing verzorgen"	"Mensen met een beperking ondersteunen bij participatie in de samenleving"
			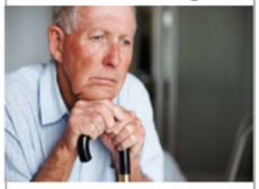
€ 64,2 mld.	± € 7,4 mld*.	€ 36,8 mld.	± € 9,2* mld.

Bron: VWS en CBS Statline

*Rijksbegroting 2023

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Voor wie is de Wmo bedoeld?

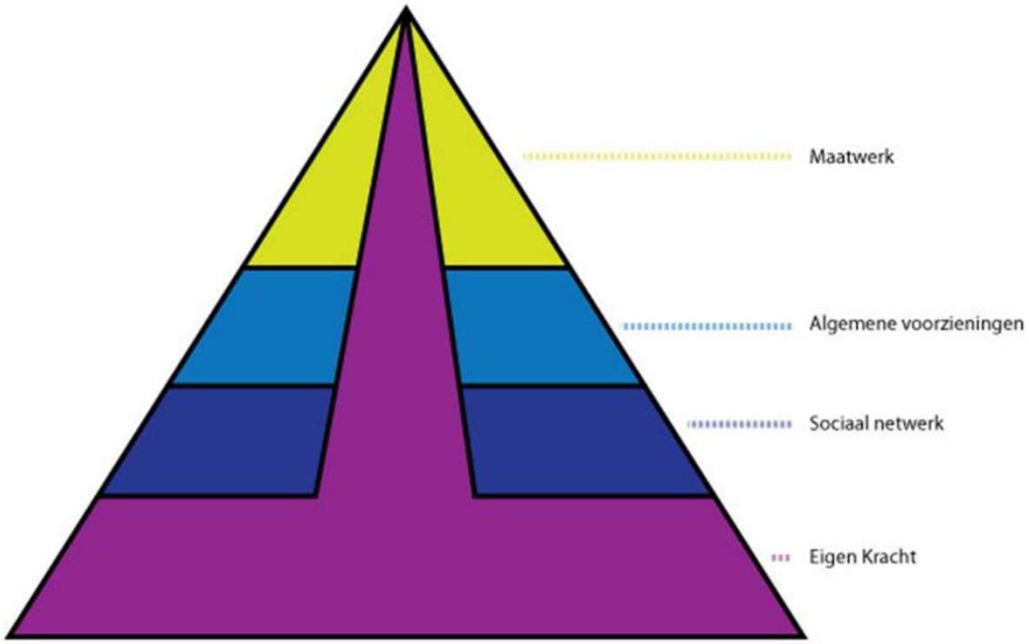

Doel

- het ondersteunen van de *zelfredzaamheid* en de *participatie* van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving
- bieden van beschermd wonen en opvang

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat zijn Wmo voorzieningen?

Algemene (vrij toegankelijke) voorzieningen, o.a.:

- Inlooppunten en ontmoetingscentra (de Ontmoeting, t' Kardeeltje, de Aanloop)
- Klussendienst
- Maaltijdservice /Boodschappendienst
- ANWB Automaatje
- Mantelzorgondersteuning
- Inloopspreekuur Geld & Recht
- Onafhankelijke cliëntondersteuning

Foto: 't Kardeeltje

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat zijn Wmo voorzieningen?

Maatwerkvoorzieningen (geïndiceerd):

- Ambulante begeleiding
- Dagbesteding en bijbehorend vervoer
- Huishoudelijke ondersteuning
- Hulpmiddelen, zoals (elektrische) rolstoel, scootmobiel, driewieler, tillift
- Woningaanpassing, zoals traplift
- Beschermd wonen
- Maatschappelijke opvang
- Deeltaxi

Foto: scootmobieldag 2024

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2023

Clienttevredenheid is al jaren hoog in onze gemeente

Een ruime meerderheid is tevreden over
- de toegang → 86,3%
- de kwaliteit → 86,5%
- het resultaat → 81,0%

van de ondersteuning

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Houdbaarheid van de zorg

De zorg in Nederland staat onder druk. Daar zijn meerdere oorzaken voor:

- Dubbele vergrijzing
  → In Geertruidenberg is 22,6% van de inwoners 65+

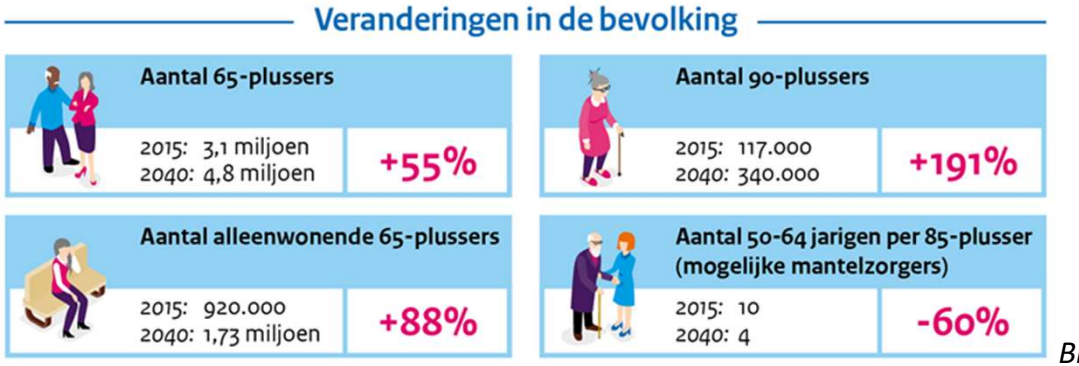

Bron: RIVM

- Rijksoverheid stimuleert dat ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen
  → In Geertruidenberg woont 94,3% van de 70+ers thuis

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

- Zorgvraag neemt toe,
  leidt tot stijgende zorgkosten

Bron: RIVM

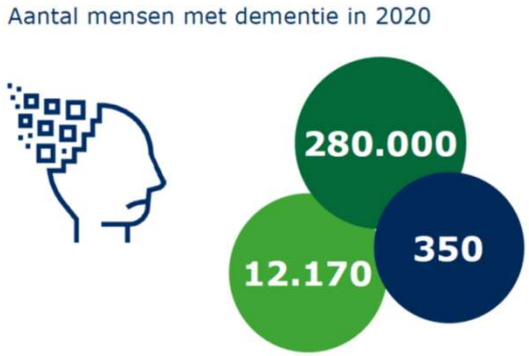

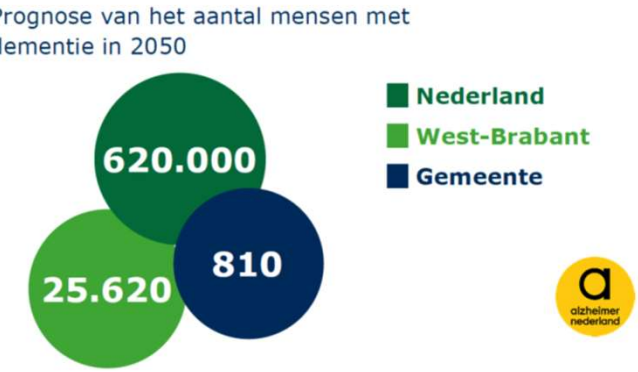

→ In Geertruidenberg stijging van 350 mensen met dementie in 2020 naar 810 in 2050

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

- Personeelstekort in de zorgsector
- Werkdruk stijgt

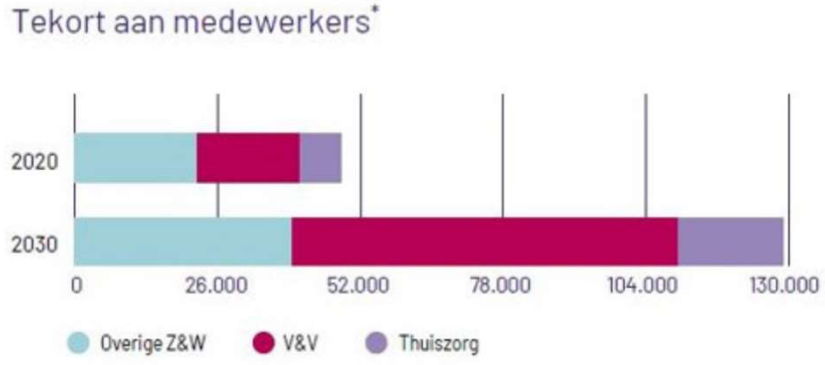

→ Brede maatschappelijke opgave om de zorg, waaronder ondersteuning vanuit de Wmo, toekomstbestendig te maken

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Ondersteuning vanuit de Wmo in Geertruidenberg

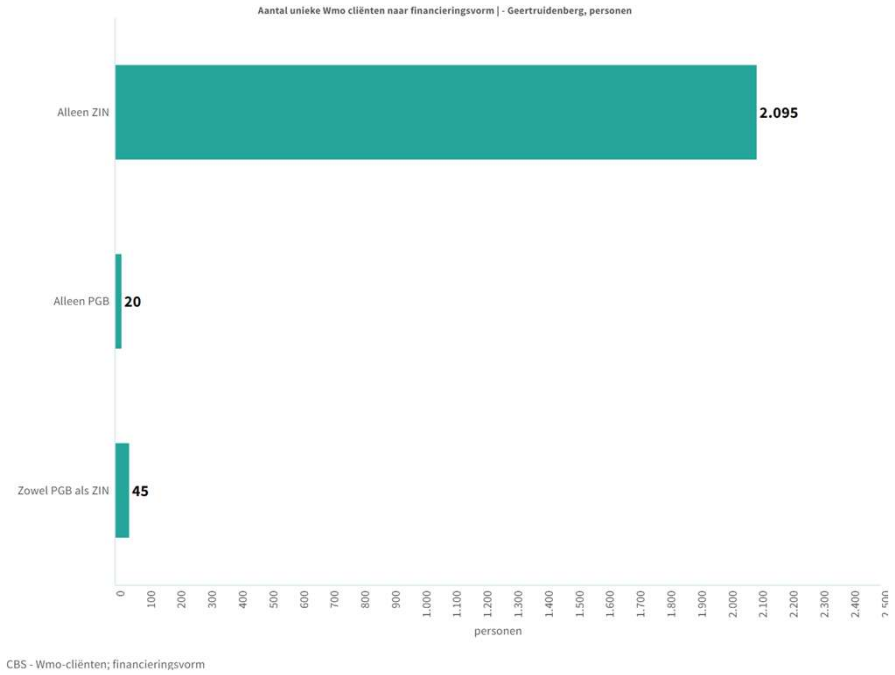

CBS - Wmo-cliënten; financieringsvorm

2160 inwoners met een Wmo maatwerkvoorziening in 2023

Percentage inwoners met Wmo maatwerkvoorziening:
- 9% in Raamsdonksveer
- 11% in Geertruidenberg
- 6% in Raamsdonk

Aantal inwoners met een maatwerkvoorziening hoger dan landelijke gemiddelde

Kosten per inwoner van de gemeente voor Wmo maatwerkvoorzieningen in 2022:
- € 271 in Geertruidenberg
- € 291 landelijk

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

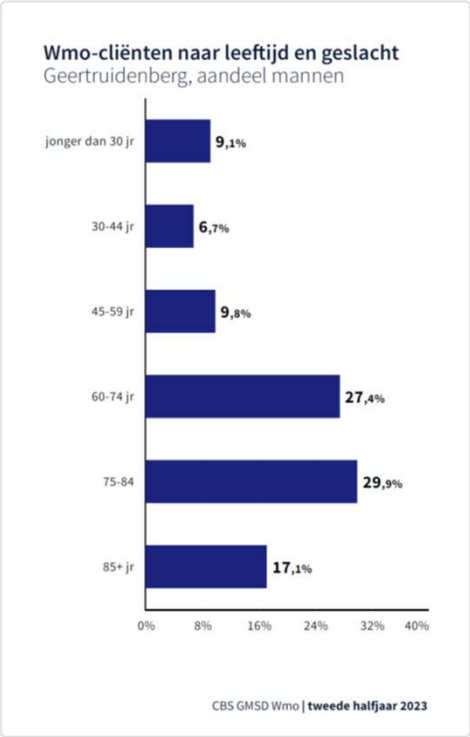

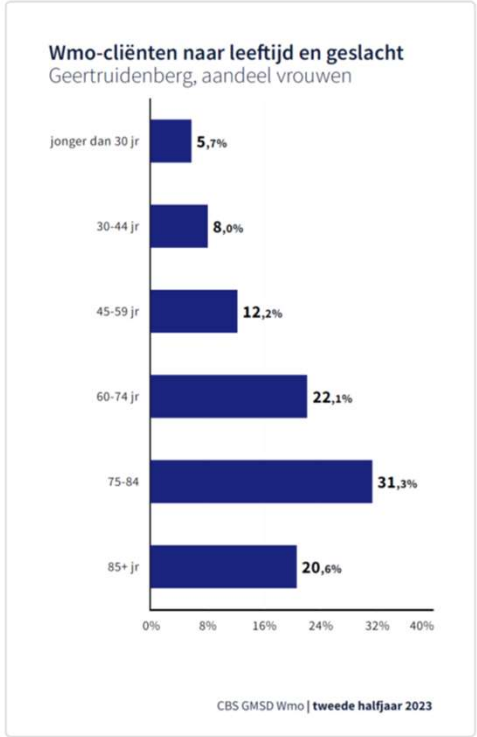

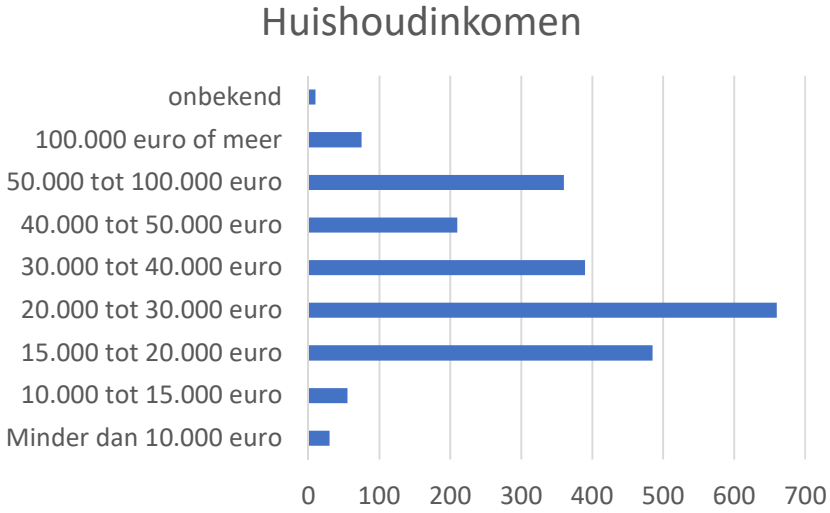

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Relatief veel gestapelde voorzieningen (Wmo, Participatiewet, Jeugdwet) in deze gemeente

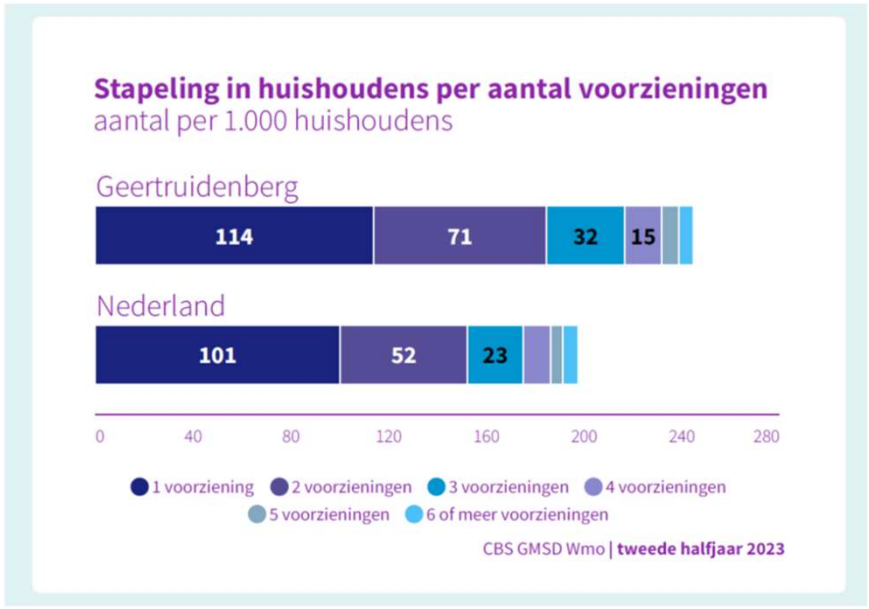

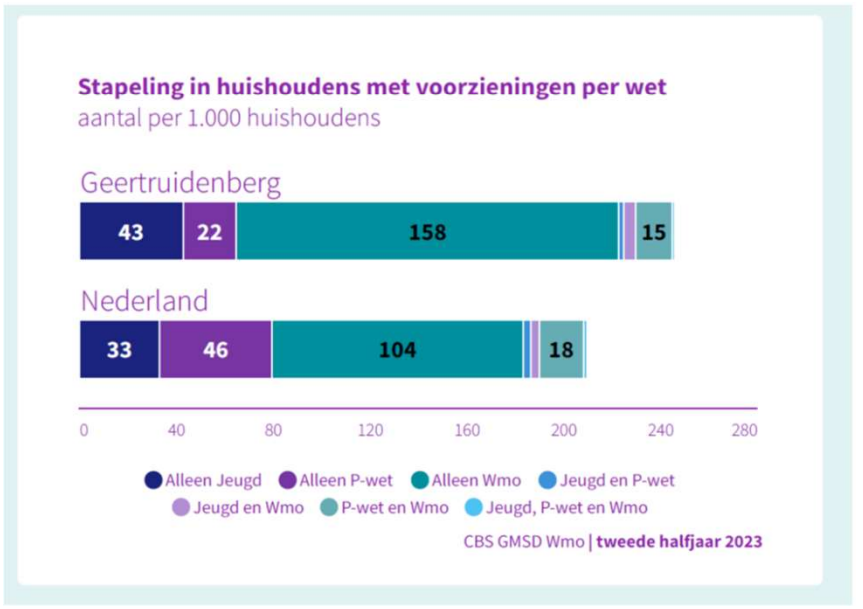

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Enkele voorbeelden uit de praktijk

- Casus 1: Mevrouw Klaassen, 82 jaar
- Casus 2: Joost, 19 jaar

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Gemeentelijke uitgaven

Maatwerkvoorzieningen verstrekt in natura of persoonsgebonden budget (PGB)

Wetsvoorstel: Abonnementstarief van € 20,60 per maand wordt afgeschaft en vervangen door inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in 2026

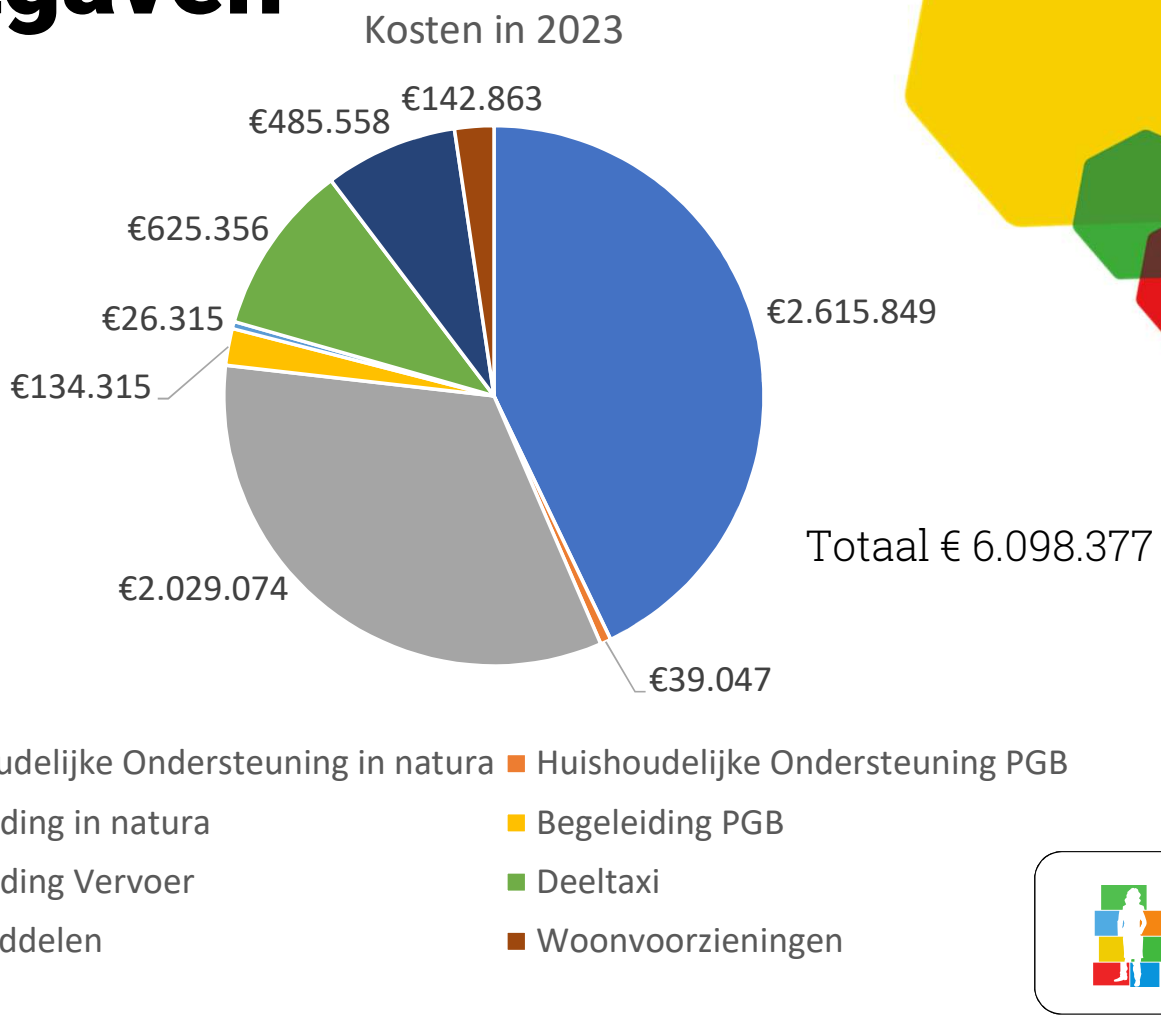

Totaal € 6.098.377

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Huishoudelijke ondersteuning (zorg in natura)

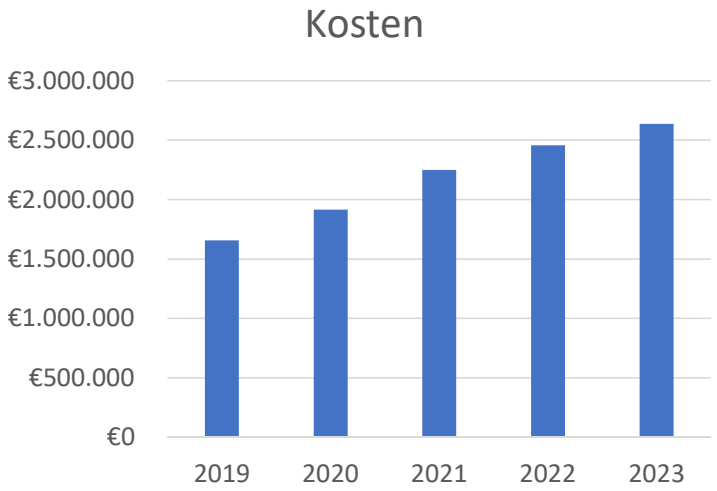

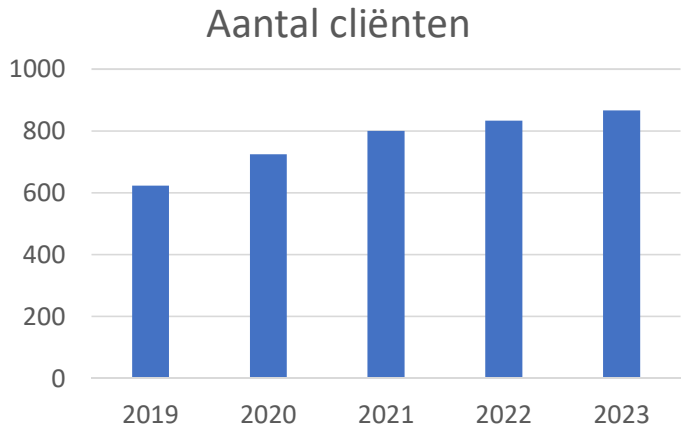

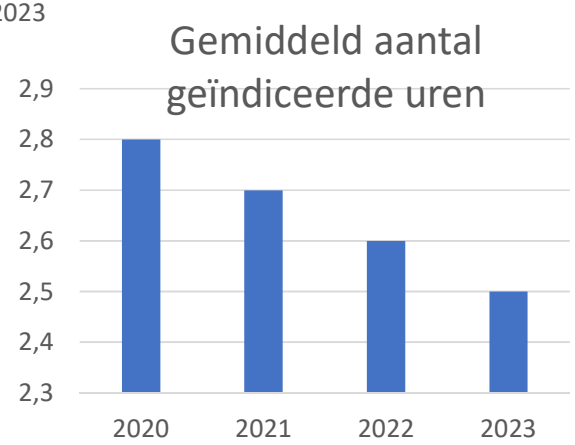

Bron: Jaarrapportage inkoopbureau Karel

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Begeleiding (zorg in natura)

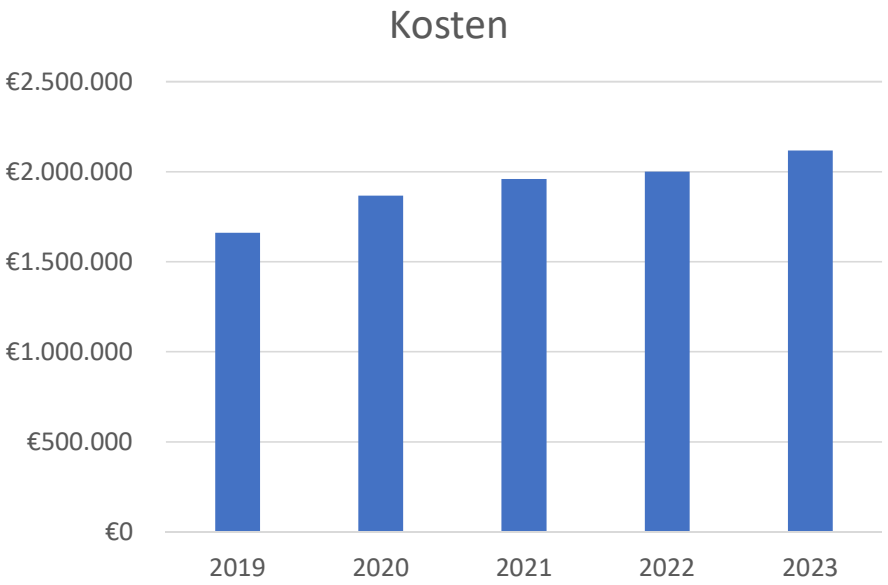

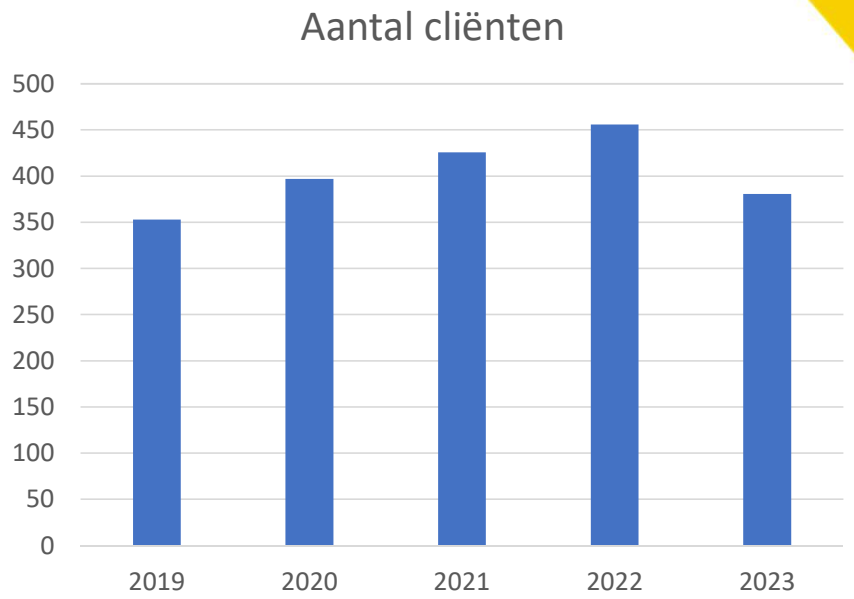

Bron: Jaarrapportage inkoopbureau Karel

	Waakvlam	Licht	Midden	Zwaar
Aandeel cliënten 2019	2,27 %	64,31 %	32,58 %	0,57 %
Aandeel cliënten 2023	3,74 %	76,20 % ↑	19,52 % ↓	0,53 %

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Deeltaxivervoer

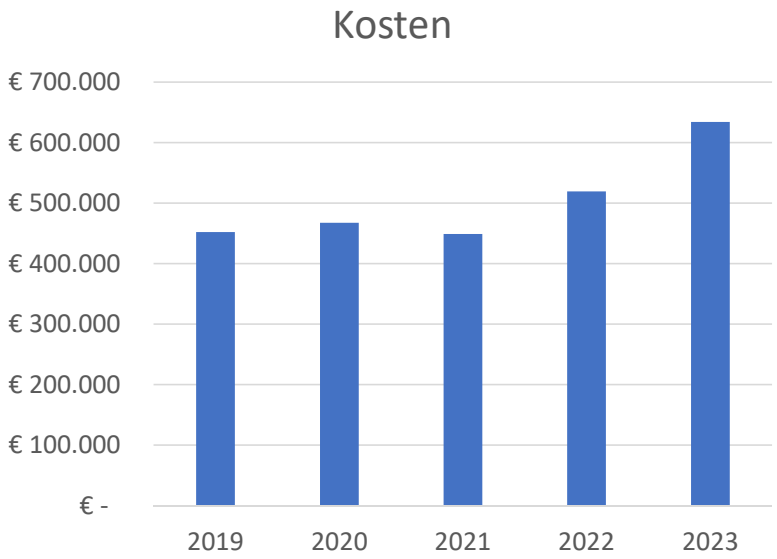

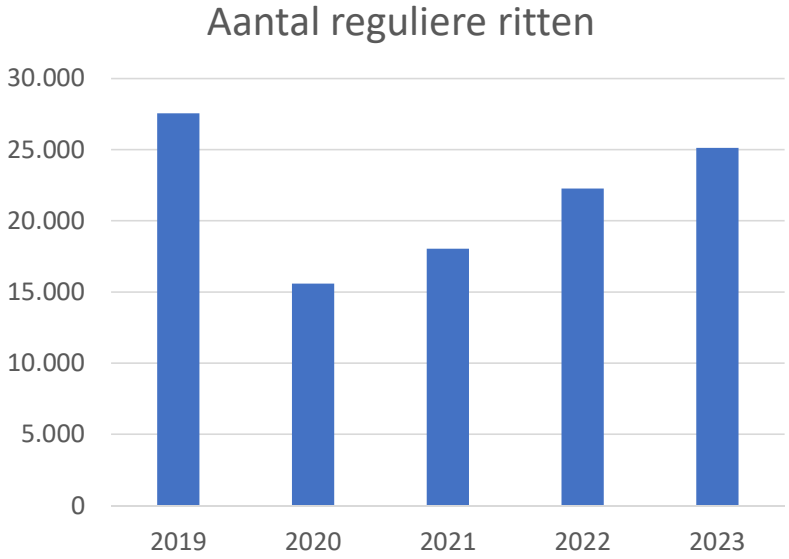

N.B. inclusief vaccinatieritten

Bron: Regio West-Brabant

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Hulpmiddelen

	Aantal voorzieningen	Totale maandelijkse kosten huur en onderhoud
(elektrische) rolstoel, duwondersteuning, aangepaste buggy	221	€ 12.700
scootmobielen	215	€ 19.689
fietsvoorzieningen	54	€ 6.653
tillift en bad-, douche-, toilet- en transfervoorzieningen	21	€ 1.723
Totaal	*511*	*€ 40.764*

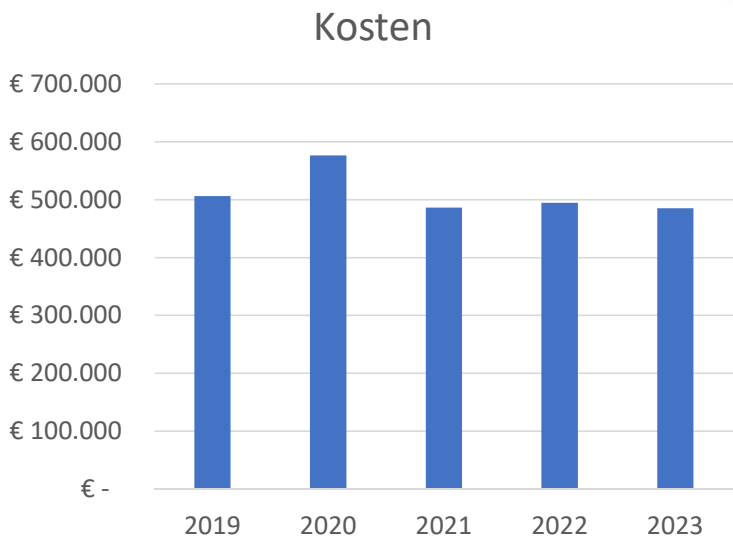

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Woningvoorzieningen

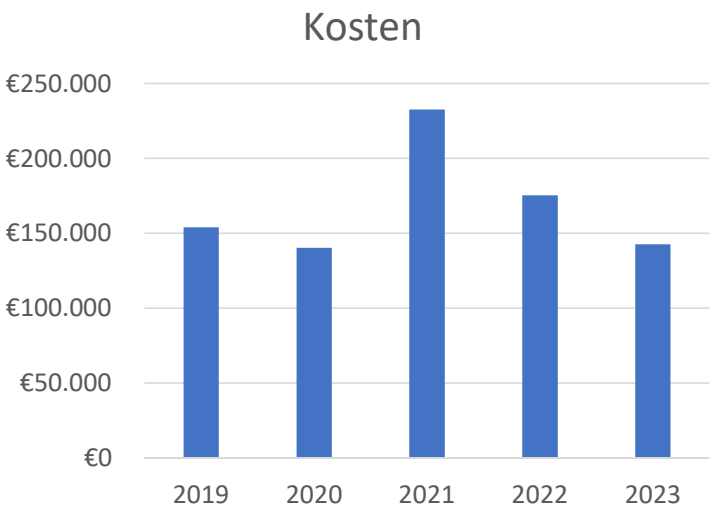

Onder andere:

- Woningaanpassingen, zoals verbreding van deuren en verlagen van drempels
- Verbouwing, zoals aanbouw aan de woning of het aanpassen van keuken, toilet of badkamer (incidenteel)
- Verhuis- en inrichtingskostenvergoeding
- Trapliften (81 stuks in gebruik)

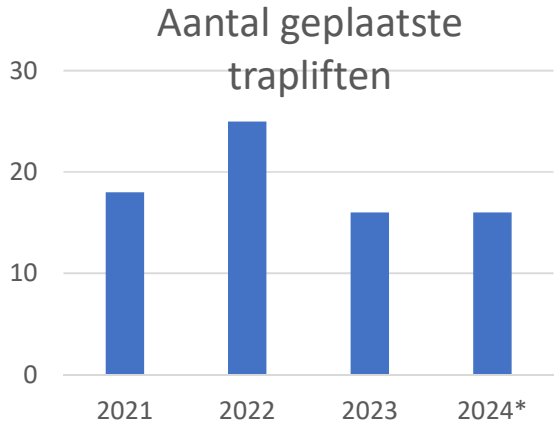

**prognose leverancier Handicare*

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Samenwerking in de regio

- Wmo Huishoudelijke ondersteuning: 3 gemeenten, 13 aanbieders
- Wmo Begeleiding: 4 gemeenten, 100+ aanbieders
- Wmo Deeltaxi: 16 gemeenten + provincie, 1 leverancier
- Wmo Hulpmiddelen: 13 gemeenten, 2 leveranciers
- Wmo Trapliften: 10 gemeenten, 1 leverancier
- Beschermd Wonen: Gemeenschappelijke regeling
  regio Breda, 8 gemeenten

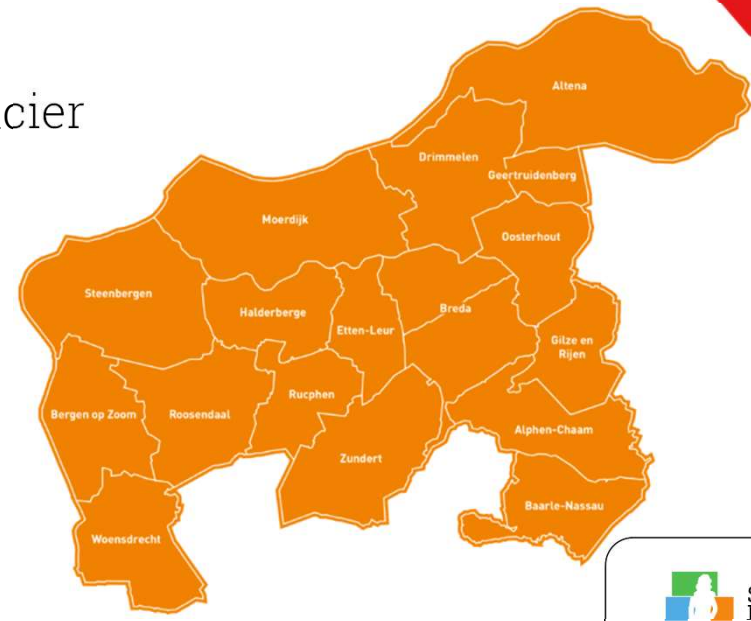

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Knelpunten Wmo

- Stijgend aantal cliënten
- Stijgende kosten, o.a. door stijging lonen zorgpersoneel (N.B. gemeenten gehouden aan betalen van reëel tarief)
- Stapeling van voorzieningen
- Aanzuigende werking huishoudelijke ondersteuning door abonnementstarief
- Wachtlijsten huishoudelijke ondersteuning
- Lage uitstroom
- Beperkte doorstroom naar Wlz, mensen stellen het uit
- Inwoners claimen recht te hebben op voorzieningen
- Afname rijksmiddelen (ravijnjaar 2026)

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Transformatie: de ‘beweging naar de voorkant’ in het sociaal domein

“Iedereen in de gemeente Geertruidenberg doet naar vermogen mee, en draagt naar vermogen bij. We kijken naar elkaar om en voelen ons verbonden”

Voor een houdbare basisondersteuning is een beweging nodig:

- naar preventie
- van individueel naar collectief
- van niet vrij toegankelijk naar vrij toegankelijk

Alleen als we de Wmo weer gaan zien als vangnet, en niet als een recht, blijft de zorg en ondersteuning bereikbaar en betaalbaar voor de mensen die het écht nodig hebben. Dat vraagt om investeren in preventieve, gezamenlijke en vrij toegankelijke voorzieningen.

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat moet er anders?

Ondersteuning anders organiseren. Een verantwoordelijkheid voor iedereen.

- Hulpvragen zo licht als mogelijk oppakken, zwaardere ondersteuning voorkomen
- Ondersteuning zoveel als mogelijk organiseren als (groepsgerichte) vrij toegankelijke voorzieningen
- Verbinding sociaal domein en maatschappelijke partners; alternatieve vormen van ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband

Vertrekpunt is eigen regie en zelfredzaamheid

- Wat kan de inwoner zelf, eventueel met hulpmiddelen?
- Wat kunnen de naasten / mantelzorgers?
- Wat kan het sociaal netwerk?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat is nodig :
een stevige(re) sociale basis

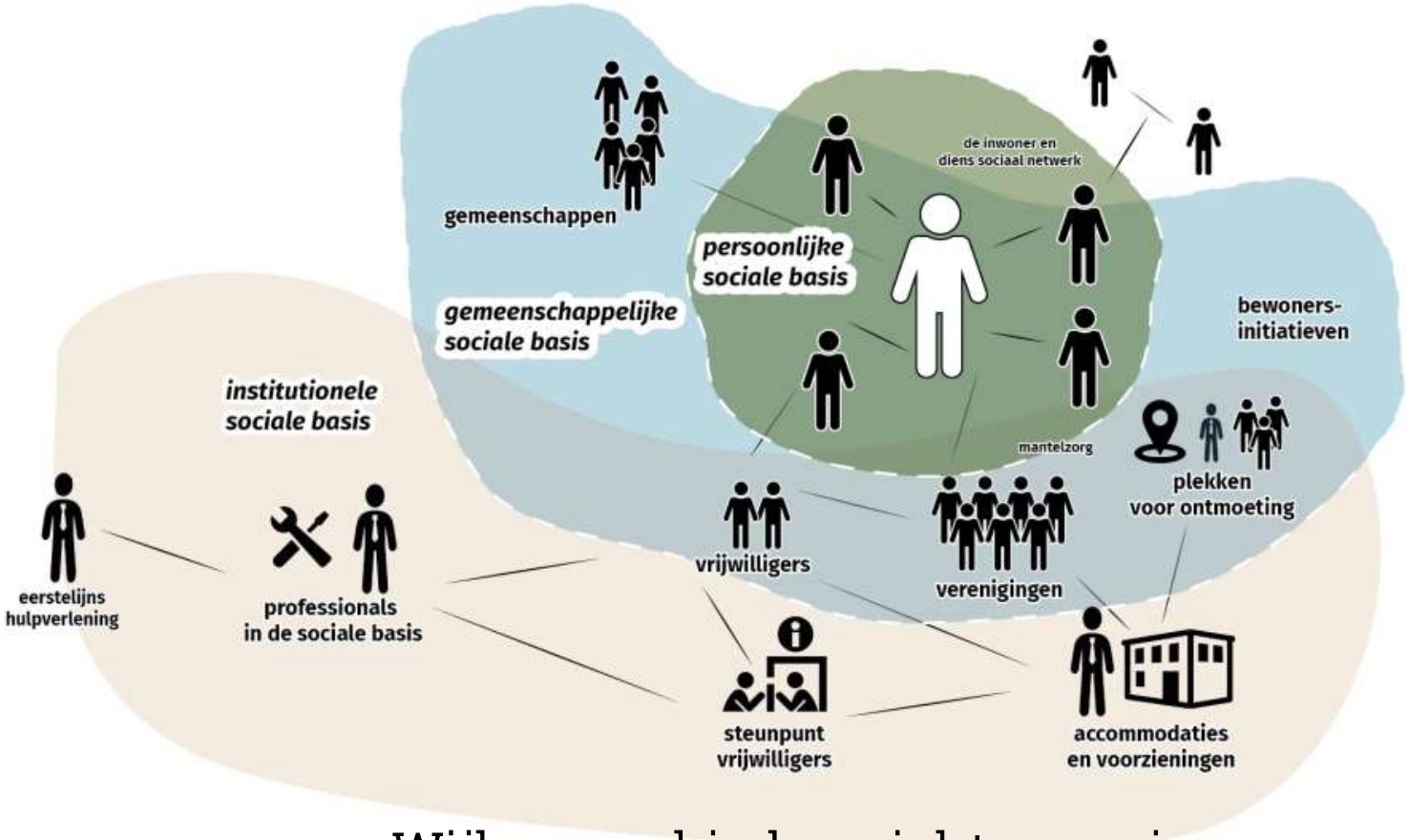

Wijk- en gebiedsgericht organiseren

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat is nodig : Omgekeerd Werken

- We zetten de hulpvraag van de cliënt centraal
- Er wordt vraaggericht gewerkt; het te bereiken effect bij de inwoner staat centraal, dus niet het aanbod aan voorzieningen
- We werken integraal samen met elkaar, vanuit verschillende wetten in het sociaal domein
- Maatwerk zonder willekeur
- Omgekeerde verordening sociaal domein

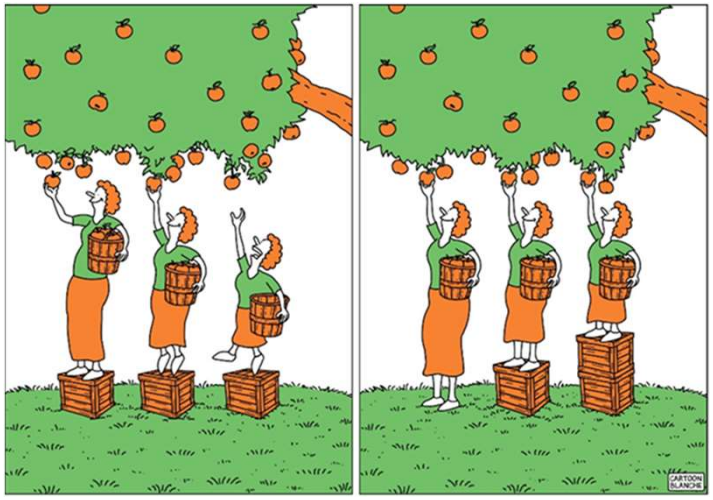

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat is nodig: Samenhangende projecten

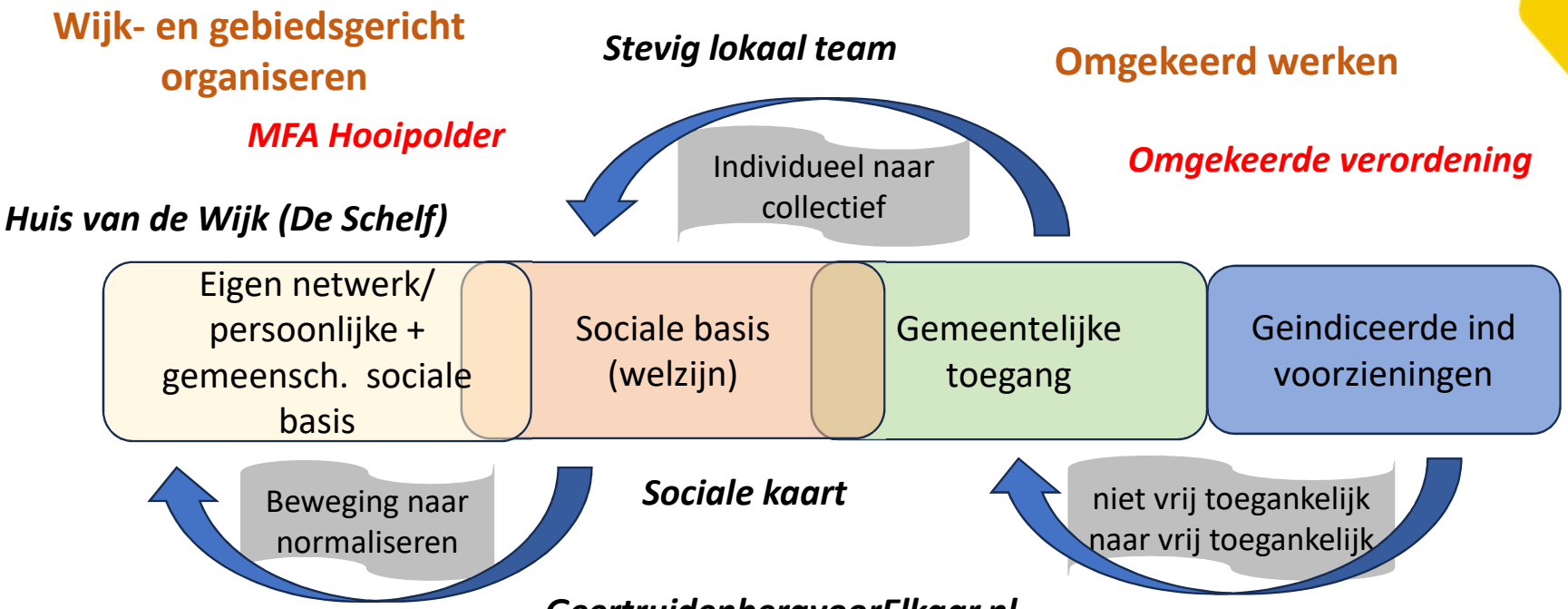

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat is nodig: Nieuwe kaders van de raad

Relevante kaderstellende trajecten met de raad:

- Omgekeerde verordening sociaal domein (11/24 – 6/25)
- Inkoopkaders jeugdhulp 2027 (1e kwartaal 2025)
- Multifunctionele accommodatie Hooipolder (11/24 – 5/25)
- Subsidiebeleid 2025 (2/25-7/25)
- Maatschappelijke prioriteiten (kadernota 2025)
- Gemeenschappelijke regeling WBO

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat is nodig : Focus op kostenbeheersing

- Monitor Mens en Zorg t.b.v. monitoring en effectmeting
- Evaluatieonderzoek bekostigingsmodel Wmo Begeleiding
- Aanscherpen wijze van indiceren a.d.h.v. Omgekeerde verordening sociaal domein
- Communicatie; inwoners bewust maken van kosten en stimuleren dat zij anticiperen op levensfases

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Doel en opzet van de bijeenkomst

- Welkom
- Wat is de Wmo?
- Waarom staat de zorg onder druk?
- Wat speelt er in de praktijk?
- Wmo: de cijfers
- Waar willen we naartoe?
- Wat is daarvoor nodig?
- Wat betekent dit voor de raad?

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Wat betekent dit voor de raad?

- Rol bij de nieuwe Omgekeerde verordening sociaal domein
- Werkgroep sociaal domein?
- Vragen van inwoners op constructieve manier aanhoren
- Het gesprek aangaan over zelfredzaam en samenredzaamheid
- Vertrouwen in professionaliteit van consulenten; wij willen juist ongelijkheid voorkomen

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER

Dank voor jullie aandacht!

SAMEN BOUWEN SAMEN STERKER